

Ugens Bank og Bors.

Verdensmarkedet og Ruhr-okkupationen.

Varemarkederne i sidste uge faste over hele linjen.

Store tyske kulkjeb i England. — Et underskud i verdens sukkerbehov af 250,000 ton? Ugens økonomiske oversigt.

Den franske okkupation af Ruhr bragte til at begynde med urikkerhed ind i alle forretninger paa verdensmarkedet. Efterhvert som verden har faaet summet sig, har man imidlertid set, at varemarkederne har faaet sig, og at forretningerne paa enkelte, som kul- og jern- og staaelmarkedet har antaget en endog livligere karakter med sterkt stigende priser. Børserne i London og New York har ogsaa holdt sig faste, og der er endog meldt om tegn til en voksende spekulation.

Forklaringen er den, at afstængningen af Ruhr fra Tyskland foreløbig væsentlig alene vil betyde Tysklands produktion og økonomi. Ruhr afgiver omkring 80 pct. af Tysklands kulproduktion og rummer nogen af dets største jern- og staaelverker. Besættelsen skulde saaledes svække baade Tysklands eksport- og importevne og dermed virke ugunstig paa verdenshandelen. I længden vil dette selvfølgelig ogsaa være rigtig, specielt er det grund til med bekymring at imødesee virkningen af begivenhederne i Tyskland paa konjunkturudviklingen, og den til en viss grad opnaaede stabilitet i priserne paa verdensmarkedet, som allerede holdt paa at skabe den for en gjenoplivelse af verdenshandelen nødvendige tillid. For den endelige bedring af forholdene i verden er Ruhraktionen selvfølgelig et «draw-back». Men foreløbig kan virkningerne komme til at fortone sig modsat. Forholdet er jo det, at verden i de sidste aar ikke har været afhængig af den tyske produktion, men tværtimod har søgt at beskytte sig mod den. Paa grund af markens stadige fald og Tysklands svigtende kjøbeevne

har man ogsaa maattet vænne sig til Tyskland som en daarlig stilling aftager. Og ser vi hen til den fremadskridende bedring, som i det sidste aar har kunnet konstateres i England og Amerika, har denne havt sin rod i et voksende handelssamkvem med kolonierne og de oversjøiske markeder for Englands vedkommende, og for Amerikas vedkommende har den havt sin forklaring i dette lands større uafhængighed af den øvrige verden og specielle betingelser for selvhjulpenhed. At den tyske industri skaffes vanskeligheder ved at afsjæres sin naturlige tilgang paa brændsel, skulde derfor, naar man samtidig ogsaa husker paa, at den tyske konkurrence endog har udtrækt sig til Indien, virke stimulerende paa industrien i de andre land. Desuden viser det sig, at Tyskland med sin store tilpasningssevne ogsaa forstaar at klare sig i denne situation. Det betyder jo ogsaa et stort plus til dets kjøbeevne, at det midlertidig er fri for erstatningsbyrderne. Dette forklarer, at Tyskland, trods det store fald i sin valuta, kan foretage kobberkjøb i Amerika og søge erstatning for Ruhrkullene i import fra England. Siden okkupationen begyndte, har Tyskland fra England importeret 238,000 ton kul, mod 139,000 i samme tidsrum ifjor. Efter meldinger fra Hull har Tyskland ogsaa bestilt betydelige mængder nye kul til levering helt frem til april.

Tendensen paa verdensmarkedet er i sieblikket, trods alle politisk forstyrrende begivenheder, fast for de fleste varer. Noteringerne for korn, sukker, kaffe og bomuld ligger samtlige høiere end for en uge siden. Bare fedt viser lavere noteringer. Paa sukker-

markedet har man i et par uger havt en hel «boom», hvis oprindelse forleden dag blev forklaret i «Aftenposten». The Washington Department of Commerce forudsiger et underskud paa sukker i aar af 250,000 ton. — Den amerikanske bomuldshøst har lidt af uveir. Efter endel svingninger er noteringerne igjen faste. New-Yorks loconotering er steget fra 27,85 den 8de til 28,20 den 15de dennes. Ogsaa uldpriserne har været faste. Af 184,000 baller, som blev budt ud i London ved uldauktionerne, blev 164,000 taget op, hvoraf hovedparten gik til det engelske hjemmemarked, 58,000 til kontinentet og 12,000 baller til Amerika. Priserne for merinos ligger omkring 5 pct. høiere end i december. Derimod har der været liden efterspørgsel efter bomuld. Man klager over mindre god afsætning i Indien, og Kina er for sieblikket daarlig kjøber. Til gjengjæld har den engelske industri rivende afsætning. Gruberne synes at være udsolgt til april. Saaledes har for eksempel de norske statsbaner begjæret andud paa 35,000 ton kul for februar—marts-levering, men det ventes, at ingen gruber vil kunne paatage sig ordren, men at den maa dækkes gennem allerede plaecerede ordres. Cinders og støberikoks har steget voldsomt, og den sidstnævnte er nu vistnok af markedet for nogen tid fremover. Stillingen skal være saa prekær for flere jernverker paa kontinentet, at de begynder at annullere kontrakter paa raarvarer af mangel paa brændsel. Endelig har ogsaa metalmarkedet ligget fastere i denne uge. —sen.

beslag paa saa stor kapital og saa megen dygtighed og opfindelsesevne, ualmindelig saarbar. Alt raamateriale kommer fra oversjøiske kilder, deraf kun en brøkdel fra britiske lande. Ingen britisk industri er mere afhængig af udenlandsk told, idet tro fjerdedele af varerne eksporteres. Hele næringsveien er bygget op paa et eksportgrundlag, og dens blomstring afhænger af fjerne landes velstand. Hvad de indenlandske forbrug af bomuldsvarer angaar, er Storbritannien saa heldig stillet som noget andet land, men hvis en hændelse indtræffer, som forhindrer den normale levering af raamateriale fra udlændet, føles virkningerne i alle industriens grene.

For krigen sendte England store mængder bomuldsgarn til alle dele af det europæiske fastland til væverierne der. Hvordan kan disse lande gjøre større indkjøb nu, da kursen er saa høi? Endvidere, hvis vi tager tilhøvede bomuldsvarer for den fattige befolkning i Østen — hvem har råd til at kjøbe dem? Det er sandt nok, at bomuldsvarer nu koster halvdelen af, hvad de kostede for to aar siden, men de er alligevel dobbelt saa dyre som for krigen. Og det første den fattige befolkning i Østen sporer om, er hverken om toiet er sterkt eller kunstnerisk, men om det er billig. En anden vanskelighed, som denne næringsgren har med i det forløbne aar, er de fluktuierende priser paa raabomuld, der har været en stadig kilde til sørgstelse baade for fabriker og kunder.

Der er fremkommet adskillige forslag til overvindelse af industriens vanskeligheder. Et af dem er, at

bomuldsraadet, som fungerede under krigen og senere afskaffedes, atter ber nedstattes. Der foreslaaes, at love skal udarbejdes til bedste for hele industrien, og at denne ber bestyres som en branche og ikke til profit for individuelle firmaer. Paa denne maade mener man, at alt som heder overproduktion vil bortfalde. Et andet forslag er anskaffelsen af et reserverlager af raabomuld under statskontrol; dette lager skulde man om nødvendigt falde tilbage paa, som et modtræk mod spekulanter og paa denne maade sikre større stabilitet i priserne. Der er ogsaa en voksende interesse for en øget produktion af raabomuld i de britiske riger. I den

korte session i parlamentet vedtoges et regjeringsforslag om statsgaranti for kapital og renter paa et laan til regjeringen i Sudan. Dette laan, som beleb sig til 3½ million pund, skal benyttes til vandledningsarbejde, som vil gjøre det mulig at udvide bomuldsplantagerne der i landet. Til trods for alle vanskeligheder imødeser den britiske bomuldshandel det nye aar med godt haab. Udsigterne er vanskelige, men ikke mørke, og der er al grund til at tro, at den britiske bomuldshandel vil være istand til at møde alle krav og al konkurrence, naar det virkelige handelsopsving kommer.

Skibsregnskaberne 23 tale.

Magert resultat ifjor. — Daarligere iaar? Ugens fragtmarked.

Den almindelige slaphed paa samtlige markeder raader fremdeles, og tildels er lavere fragter akcepteret. Saaledes er en 6000 tons baad sluttet med korn fra Nordstaterne til Grækenland til 18 cents pr. 100 lbs., hvilket ligger 1½ og 2 cents under de sidst betalte fragter, og til Vestitalien er betalt 17 cents. — Naar man ved, hvordan det pleier at trække i langdrag med «afklaring» af politiske vanskeligheder, og med de særlige forhold, som for tiden gjør sig gjældende i Europa, for øie, kan man vel heller ikke gjøre sig forhaabninger om nogen bedring paa lang tid endnu. Der er ihvertfald ingen grund til at se optimistisk paa udsigterne for skibsfarten i nogen nær fremtid, og resultaterne vil kanske, ihvertfald for det første halvjaar, blive magrere end ifjor. Det er interessant at lægge merke til skibsovgjørene for fjoraget, efterhvert som de bliver fremlagt. Disse taler et tydelig sprog om de vanskeligheder, rederne har havt at kjæmpe med, ikke bare hvad de elendige fragter angaar, men ogsaa de høie driftsudgifter, som ikke paa langt nær er reduceret i forhold til de daarlige indtægter, streiker, sene ekspeditioner og andre hemmende faktorer. Ifølge en udsendt aarsberetning har en 3600-tonner ifjor paa en bruttofragt af 326,000 kroner tjent 18,500 kroner, hvilket tilsvarende er 5½ pct. netto af indtægterne. Med andre ord er 94½ pct. af fragtindtægterne medgaaet til dækning af udgifter. En 1850-tonner har paa timecharter indseilet 178,000 kroner, hvoraf der netto 25,000 kr. Dette udgjør cirka kr. 1,20 pr. ton pr. maaned i fortjeneste, regnet efter 11 driftsmaaned. Det er ikke stor margin at løbe paa!

Kornfragterne etc. River Plate fragterne hjemover til Europa er yderst deprimeret. Der gjøres meget faa forretninger, og befrætninger gjøres paa basis af 21/— Up River lastning. Dette er betalt for 5600-tonner med 20de februar kancellering, til U.K. Cont. Bordeaux—Hamburg range. Imidlertid er der gjort adskillige slutninger for linseed fra Rosario til Nordstaterne fra 6 dollar ned til 5½. Altsaa et betydelig fald paa kort tid. Af slutninger nævnes: 5200 ton til New York april lastning dir. 6.—, 4000 ton New York marts dir. 5.50, 5500 ton New York februar dir. 5.25. En 4000-tonner er sluttet for linseed fra Rosario til Montreal til dir. 6.— marts—april lastning. — Kul udover til River Plate betaler 14/— a 14/6. Japansisk tonnage er sluttet for nitrate fra Chile til Nordstaterne til dir. 5.40 for februar—marts—april lastning. I sukker fra Vest-Indien gjøres der nemlig slutninger til Europa, men fragterne skal ikke levne stor fortjeneste. En mindre baad er sluttet fra San Domingo til United Kingdom til 22/6, 5000- og 6000-tonner er sluttet fra Cuba til Liverpool, London eller Greenock til 19/6, og for 8500-tonner er betalt 18/9 to lossepladse kontinentet.

Kul og trælast. Adskillige ordres er nu paa markedet for Canada deals for lastning første aabent vande. Der er sluttet tonnage til 65/—, 1600 standard fra Campbellton eller Miramichi til vestkyst England eller østkyst Irland, og denne rate noteres ogsaa fra de øvrige vanlige lastepladse i Canada. Fra Østersøen og Hvidehavet er ogsaa befrægtene interesserede, men til de fragter, der bydes, vil vel rederne slutte op endnu. Kulfragterne holder sig uforandret, med lidt bedre efterspørgsel til kontinentet.

I timecharter gjøres der lidt paa Europa. Endel ordres er fremme for kulført, og enkelte slutninger er gjort. Paa Amerika har der været endel at gjøre i det sidste, dog hovedsagelig i rundreiser paa Vest-Indien og Syd-Amerika. Der betales 90 cent a 1 dir. for større skibe. For mindre baade er fremdeles lidt at gjøre.

Skienfjordens Kreditbanks sammenbrudd.

Det skyldes en række smaatab.

Bankens kapital var for liden i forhold til engagements. Skienfjordens Kreditbanks indstilling af sine betalinger er det sagt kom som lyn fra klar himmel. Det tør ogsaa være rigtig for det store publikums vedkommende. I indviende kredse har man dog kjendt til, at banken har havt adskillige tab, om man end ikke havde ventet denne udgang. Det er, efter hvad vi erfarer, ikke noget enkelt stort engagement, som har bragt banken i den vanskelige stilling, men en række smaatab, som nu ved regnskabsafleggelsen tilsammen har gjort stillingen saa svag, at ledelsen ikke har kunnet tage ansvaret ved at fortsætte. Tabet paa Centralbanken skal ogsaa have været medvirkende. Skienfjordens Kreditbank er en meget gammel bank, stiftet i 1881, og har filialer i Porsgrund, Kragerø, paa Notodden og Rjukan. Den er godt indarbejdet i sit distrikt og har saa mange gode forbindelser og spiller en saa betydelig rolle for sit store og vigtige distrikt, at der vil blive gjort alt mulig for dens rekonstruktion. Det, som tilslut blev svagheden ved denne bank, er den i forhold til engagementerne altfor ubetydelige aktiekapital. En aktiekapital paa 5.4 millioner plus fonds 4.1 million, tilsammen vel 9 millioner, maa vel siges at være en uforholdsmæssig liden kapital for en bank, hvis omsætning gaar op i 2 milliarder. Til sammenligning kan vi nævne, at Fredrikstad

Privatbank med en totalomsætning paa nær 1½ milliard har en kapital paa 14 millioner og fonds paa 7 millioner, tilsammen 21 millioner. Det er klart, at saavidt smaa egne midler maatte give for lidt overskud til at dække de tab, som er en uundgaaelig følge af det almindelige værdifald.

Et opgjør af bankens stilling viser, at der er et underskud paa kreditorerne af 6 pct. eller ca. 3.3 millioner. Indskuddene, som ved udgangen af 1921 udgjorde 43.5 millioner plus diverse kreditorer 28 millioner, er nu reduceret til henholdsvis 37 og 13 millioner. Det skulde tyde paa, at der ikke har været nogen særlig nervøsitet blandt indskyderne. Formodentlig vil man nu vælge en form for rekonstruktion, som den der er foreslaaet for Tønsberg Handels- og Privatbank, saaledes at indskyderne afgiver endel af sine indskud — i Tønsberg er foreslaaet 15 pct. — til et sikringsfond, og der privat og med Statens hjælp søges ristet den nødvendige friske kapital.

Skien har nu i sieblikket ikke nogen egen selvstændig privatbank. Baade Skien Handelsbank og Skien og Oplands Privatbank indstillede som bekjendt ifjor. Den eneste privatbank, som er aaben i Skien nu fremover, er saaledes Bøndernes Banks Telemarkskontor, som efter opfordring fra distriktet blev aabnet der i november ifjor og med en godtgjørelse har overtaget afviklingen af de to nævnte indstillede banker. I Bøndernes Banks aarsberetning blev det oplyst, at afdelingen var i god gjænge. Af sparebanker er der imidlertid ikke mindre end 3, hvoraf 2 er meget store, nemlig Gjerpen Sparebank med en forvaltningskapital paa 20 millioner, Skien Sparebank med forvaltningskapital paa 17 millioner og Solum med forvaltningskapital 5½ million. Porsgrund har sin nykonstruerede Porsgrund Handelsbank, Kragerø har ogsaa sin egen bank og Notodden har Hitterdals Sparebank.

Bankchef Sogn var idag her i byen og konfererede med Norges Bank og de større henværende banker.

Norske kroner, mark og francs svage.

Valutamarkedet laa idag fastere. Pund gik paa Børsen op til 25.15 og fortsatte senere op til 25.20. Dollar, svenske og norske kroner hævdede de forhidse kurser. Mark og francs var svagere og laa efter Børsen omkring henholdsvis 0.0234 og 32.25.

Noteringerne var: Kristiania idag: Pund 25.15 (25.12), mark 0.03 (0.034), francs 32.50 (32.50), belg. francs 28.75 (28.75), schv. francs 101.00 (101.00), gylden 213.00 (212.50), dollars 5.37 (5.36), svenske kroner 148.00 (142.80), danske kroner 103.00 (102.50), finske mark 14.50 (14.25), pesetas 84.00 (84.00), lire 26.66 (26.00), pragerkroner 16.25 (16.25).

Landkreditforeningens virksomhed.

Antal nye laan og udlænsbeløb steget betydelig. Landkreditforeningens regnskab for 1922 er nu fremlagt. Det viser en totalbalance af ca. 13,050,000 kroner, hvoraf som løbende laan ca. 15,150,000 kroner. Fondene er øget med 70,000 til 570,000 kr. Heraf falder paa reserve- og administrationsfondet 300,000 kr. og paa reguleringsfondet 270,000 kr. Driften har gaaet uden tab. Til nye laan er i 1922 udbetalt ialt ca. 2,700,000 kr. fordelt paa 257 laan, mod i 1921 ca. 1,700,000 fordelt paa 173 laan. De fleste af de nye laan er anvendt til dyrkning og bygning. Eftersvælsen efter Landkreditforeningens laan viser fortsat stigning, samtidig med at dens ihændehaverobligationer mer og mer vinder terræng. Af ihændehaverobligationer

BS

Damer!!

Uld- og silkejumpers i vakre farver. Nyheter i golfjakker. Undertoi i silke, uld, og bomuld. Glimrende udvalg i strømper.

Herrer!!

Undertoi i silke, uld, og bomuld. Godt udvalg. Extra store størrelser fores. Strømper, sokker, automobil-skjærf og plaid.

Barn!!

Riktigt udvalg i undertoi, golfjakker, kjoler, jumpers. Specielt fremhæves combinations i alle størrelser. Babyutstyr i haandarbejdede kjoler, luer, kuffer, strømper, sokker.

Rimelige priser. Alt nyt.

Bryhn & Svestad

Rosenkrantzgt. 1, HOSPITAL.

et hidtil solgt for paalydende 18,940,200 kr.

De abnorme skibspriser.

Dampskibet «Julius Kesslers», 2478 brutto reg. ton, blev bygget 1920 i U. S. A. for £ 150,000. Forleden dag blev denne bare tre aar gamle baad solgt for tiendeparten af denne pris, eller for £ 15,000. Og dette var endda fyrstelig sammenlignet med ifjor. For sommeren 1922 søgtes skibet tre gange solgt ved auktion. Første gang var minimumsforlangendet for approbation £ 35,000, uden at saadant bud fremkom. Anden gang forlangtes £ 20,000, men med samme resultat. Tredje gang solgtes skibet for £ 7500. Sælgeren af den amerikanske damper «West Caval» kom heller ikke godt fra det. Skibet som laster 8800 ton d.w., er bygget i Kalifornien 1919 og udstyret for oljefyring, solgtes for \$ 171,000, altsaa bare £ 4460 for en ikke mere end 4 aar gammel baad!

Endelig nævner vi den norske damper «Solhaug», 4425 ton d.w. og bygget i Amerika 1919, som ved auktion i Cardiff solgtes for bare £ 4.10 pr. ton, mens alene den udekkede del af pantegjælden androg til £ 15 pr. ton.

Kristiania havn.

Indklarerede 16de februar: «Brisel», Antwerpen, 10 ton stivelses 4 ton gummivarer, 17 ton sukker, 4 ton ber, 9 ton zink, 5 ton ekstrakt, 95 ton første, 271 ton staael, 15 ton sølv, 58 ton staaelplader, 234 ton jern, 250 ton første, 26 ton jernplader, 19 ton jerntraad, 394 ton potaske, 28 ton olie, 13 ton manufaktur, — «Fri», Tøns, 1069 ton koks, — «Borstein», Grøneshov, 65 ton kul, 5 ton «Jolo», Amstø, 65 ton sukker, 6 ton d-akstrin, 43 ton kaffe, 11 ton kull, 3 ton B-løst, 10 ton søtmet, 10 ton træskum, 530 ton søtmetforfat, — «L. C.», 10 tons, København, 154 ton første, 9 ton søtmet, 29 ton smør, 13 ton tryk-sager, 25 ton dinsten, 2 ton olje, 5 ton trævarer, 12 ton kull.